

7. Forskningspolicy

Hjert-Lungfonden

Beslutad av styrelsen 2023-03-31

Dokumentägare: Thomas Rolén
Dokumentansvarig: John Pernow

Innehåll

1	Inledning.....	1
2	Forskningspolicyns fyra hörnstenar	1
2.1	Moderna stödformer.....	1
2.2	Kompetent Forskningsråd	1
2.3	Attrahera de bästa forskarna	1
2.4	Bästa forskningskvalitet.....	1
2.5	Jämställdhet	2
3	Hjärt-Lungfondens forskningsdomän.....	2
4	Hjärt-Lungfonden stöder medicinsk forskning som är:.....	2
5	Definition på klinisk forskning	2
6	Mål.....	2
7	Oredlighet i forskning.....	3
7.1	Bekämpa oredlighet i forskningen	3
7.2	Oredlighet vid ansökningstillfället.....	3
7.3	Misstanke om oredlighet i ett pågående projekt.....	3
7.4	Fastställd oredlighet i ett pågående projekt	3
7.5	Fastställt att det inte förekommit oredlighet.....	3
7.6	Beslutanderätt.....	4
8	Hjärt-Lungfondens Forskningsråd	4
8.1	Jävsfrågor	4

1 Inledning

Hjärt-Lungfonden har sedan starten 1904 haft forskning som ett av sina viktigaste instrument i kampen mot de stora folksjukdomarna. Redan under kampen mot tbc satsade fonden på medicinsk forskning och fonden gav stöd till projekt och metoder som syftade till att begränsa utbredningen av tbc i Sverige. Hjärt-Lungfonden vill därför, som den största och viktigaste finansiären i Sverige inom forskning mot hjärt- och lungsjukdomar, fördela resurser som möjliggör största möjliga framgång i kampen mot dessa sjukdomar.

Allt det vi idag vet om olika riskfaktorer, diagnosmetoder, medicinsk teknik, vård och medicinering bygger på gedigna forskningsinsatser. Hjärt-Lungfonden vill fortsätta på den inslagna och framgångsrika vägen genom ökat stöd till forskning för att bekämpa hjärt- och lungsjukdom

2 Forskningspolicyns fyra hörnstenar

2.1 Moderna stödformer

Hjärt-Lungfonden stödjer svensk forskning av högsta kvalitet i syfte att skapa de bästa förutsättningarna för forskare i alla karriärstadierna. Därför är det viktigt att fonden har stödformer som riktar sig såväl till nya, unga lovande forskare som till världsledande forskargrupper. Hjärt-Lungfonden strävar efter att presentera nya stödformer som står i samklang med samhällets utveckling. En utförligare beskrivning av Hjärt-Lungfondens olika stödformer finns beskrivet i Hjärt-Lungfondens *anvisningar för forskningsstöd* som går att ladda ner på Hjärt-Lungfondens forskningswebb (www3.hjart-lungfonden.se) samt i forskningsstrategin för 2023.

2.2 Kompetent Forskningsråd

En garant i Hjärt-Lungfondens ambition för att stödja den bästa forskningen är ett kompetent och väl balanserat Forskningsråd. Grundregeln är att fördela pengar till forskning som har högst kvalitet och som bedöms ha den bästa förutsättningen att bli framgångsrik. Hjärt-Lungfondens Forskningsråd består av välrenommerade forskare och rekryteringen finns beskriven i Instruktion för Forskningsrådet.

2.3 Attrahera de bästa forskarna

Genom att erbjuda ett genomtänkt program av stödformer och möta de behov forskarna har vill Hjärt-Lungfonden stödja de bästa hjärt-, kärl- och lungforskarna i Sverige. Genom att attrahera de bästa forskarna skapar vi goda förutsättningar för framgångsrik forskning.

2.4 Bästa forskningskvalitet

I Hjärt-Lungfondens strategi ingår att fördela pengar till den bästa forskningen. Detta sker genom att fonden utannonserar medel för forskning i fri konkurrens och där de bästa projekten mäts mot varandra. Hjärt-Lungfonden finansierar den forskning som har störst chans att bli framgångsrik och verkligen komma patienterna till nytta.

2.5 Jämställdhet

För Hjärt-Lungfonden är jämställdhet i forskningen en kvalitetsfråga. Kvalitet och förnyelse gagnas av att såväl kvinnor som män bidrar med sin kompetens och erfarenhet. Det gäller både själva forskningen och de som bedömer den. Vi tror på och eftersträvar en jämn fördelning av erfarna, lovande och nytänkande forskare av båda könen, från olika specialistområden och från olika delar av landet.

Hjärt-Lungfondens forskningsråd, som tillsammans med medicinskt sakkunniga, bedömer alla ansökningar, består 2023 av tio kvinnor och fjorton män från olika delar av landet. Vid samtliga rekryteringar till Forskningsrådet ingår könsperspektivet som ett kriterium.

För att uppnå en jämställd fördelning av anslag till kvinnor och män, följer vi ett väl genomtänkt poängsättningssystem som eftersträvar jämställdhet vad gäller såväl beviljningsgrad som anslaget storlek. Resultatet redovisas alltid vid styrelsens beslutsmöten.

3 Hjärt-Lungfondens forskningsdomän

Hjärt-Lungfondens grundidé är att uppmana/uppmuntra forskare i Sverige att lämna in egna ansökningar om forskningsstöd. Hjärt-Lungfonden tror på idén om den oberoende forskningen och att låta forskarna själva definiera sina idéer och projekt som fondens Forskningsråd sedan bedömer.

4 Hjärt-Lungfonden stöder medicinsk forskning som är:

- Hjärt-, kärl- och lungrelaterad samt tuberkulosforskning och covidforskning
- Kliniskt relevant

5 Definition på klinisk forskning

Hjärt-Lungfonden satsar främst på klinisk och translationell forskning. Fonden vill att forskningens resultat snabbt ska komma patienterna och samhället till godo. Hjärt-Lungfonden definierar kliniskt relevant forskning som projekt som grundar sig på kliniskt relevanta frågeställningar och som kan förväntas leda till snabb applikation inom vården. Fonden stöder också tidiga kliniska studier på humant material och vissa experimentella studier som kan få stor betydelse i kampen mot våra sjukdomar på längre sikt. Hjärt-Lungfonden har ingen beslutad fördelning mellan olika former av klinisk och experimentell forskning utan låter kvalitetskravet på ansökningarna styra utfallet. Fonden följer årsvis upp hur mycket som satsas på renodlad klinisk forskning kontra tidiga kliniska studier och resultatet diskuteras i Forskningsråd och styrelse.

6 Mål

Hjärt-Lungfonden har definierat elva visionära forskningsmål baserat på olika hjärt-, kärl- och lungsjukdomar. Dessa mål är ett sätt att mäta fondens forskningsinsatser över tid samt är tänkta att skapa en tydlighet utåt med vilka resultat som forskningen förväntas leverera. Målen ger också Hjärt-Lungfondens Forskningsråd och styrelse en möjlighet att följa utvecklingen på ett lättare sätt samt att göra eventuella korrigeringar om något område skulle anses halka efter.

Hjärt-Lungfonden har sedan 2023 en forskningsstrategi. I den finns ett antal övergripande mål utifrån perspektiven patientnytta och forskningsexcellens:

Patientnytta:

- Öka kunskapen om vem som riskerar att drabbas -och varför. Vi strävar efter att minimera risken att utveckla hjärt-, kärl- och lungsjukdom.
- Öka kunskapen om sjukdomsmekanismer och diagnostik samt utveckla nya behandlingsformer.
- Förlänga överlevnaden och förbättra livskvaliteten hos patienter med hjärt-, kärl- och lungsjukdom.

Excellent hjärt-, kärl- och lungforskning:

- Stödja svensk forskning av högsta kvalitet och att skapa bästa förutsättningarna för forskare i alla karriärstadiet.
- Hög kännedom om och förtroende för HLF finansierad forskning och dess resultat.

7 Oredlighet i forskning

7.1 Bekämpa oredlighet i forskningen

För att HLF ska stödja den bästa forskningen är det viktigt att bekämpa oredlighet i forskningen och att ha ett system för att fondens medel inte tilldelas projekt som kan vara olämpliga.

Med oredlighet avses brott mot för forskningsområdet etablerade etiska principer, att etiska tillstånd saknas trots att de krävs, brott mot etiska tillstånd, brott mot lagar, förordningar och föreskrifter samt andra ageranden eller omständigheter som gör att projektet är olämpligt eller att forskaren är olämplig som mottagare av medel.

7.2 Oredlighet vid ansökningstillfället

Om det vid en ansökan om stöd uppkommer misstanke – t ex att det finns en anmälan om oredlighet - om sådan oredlighet som anges i 7.1 kan HLF, utan föregående utvärdering av projektet, besluta att inte ta upp ansökan till prövning eller att vänta med att utvärdera projektet i avvaktan på en pågående utredning.

7.3 Misstanke om oredlighet i ett pågående projekt

Om det i ett pågående forskningsprojekt som fått medel beviljat uppkommer misstanke om sådan oredlighet som anges i 7.1, kan fonden besluta att tills vidare inte betala ut beslutade anslag. Fonden kan vidare vända sig till den institution som ansvarar för projektet och begära att institutionen håller inne de utbetalningar till projektet som gjorts till institutionen men som ännu inte är överförda till forskningsprojektet.

7.4 Fastställd oredlighet i ett pågående projekt

Om det fastställts att det förekommit sådan oredlighet som avses i 7.1 dras anslaget in. Hjärt-Lungfonden förbehåller sig rätten att i sådana fall återkräva medel som utbetalats till projektet.

7.5 Fastställt att det inte förekommit oredlighet

Om det fastställts att det inte förekommit sådan oredlighet som avses i 7.1 kan en ansökan behandlas resp. medlen i ett pågående projekt betalas ut efter samråd med institutionen.

7.6 Beslutanderätt

Beslut i dessa frågor fattas av Hjärt-Lungfondens styrelse.

I brådskande fall kan dock Granskningskommittén mot oredligheter fatta beslut att gälla intill dess frågan tagits upp på nästa styrelsemöte. Vidare riktlinjer för denna kommitté finns i Instruktionen för Granskningskommittén mot oredligheter.

8 Hjärt-Lungfondens Forskningsråd

Hjärt-Lungfondens styrelse har utsett ett nationellt forskningsråd. Rådets roll och sammansättning beskrivs mer utförligt i Instruktioner för Forskningsrådet.

8.1 Jävsfrågor

Dessa behandlas i ett separat dokument. Se Jävsregler på Hjärt-Lungfondens webbplats.